DÜNYA'DAKİ SUYUN GELECEĞİ

(Stern Raporu'ndan)

Su, tüm yaşam için en temel **kaynak** ve **sağlık** içinse bir gerekliliktir. **Dünya**'da **su**yun bulunduğu yerler, **geçim** için kritik bir **tayin edici** görevi görüyor. Küresel olarak yeryüzündeki tatlı suyun %70 'i, toprağı sulamak ve yiyecek sağlamak için, % 22'si imalat ve enerji için, % 8'i ise içmek, sıhhat ve dinlenmek için ev sakinlerince kullanılıyor.

Su, tüm yaşam için en temel kaynak ve sağlık içinse bir gerekliliktir.

ŞİDDETLİ KURAKLIK VE SELLER YAŞANACAK

İklim değişikliği, suyun var olma şartlarını değiştirerek, **su döngüsü**nü şiddetlendirir. **Yükselen sıcaklıklar**, havanın suyu tutma kapasitesini artırır. Bu yüzden, kurak bölgelerdeki **karalar**dan daha çok **su buharlaşır**. Ancak arkasından, yağmur nereye yağarsa, **su** çok şiddetle patlayarak yeryüzüne düşecektir.

Birçok bölgelerde, daha şiddetli **kuraklık** ve daha şiddetli **seller** yaşanacaktır. Yüksek enlemlerde, çok daha fazla **yağmur** yağacak, **kurak astropikal kuşakta** daha az yağış olacaktır. **Tropikal bölgelerde,** neler olacağı tam olarak bilinmemekle beraber, çok önemli değişiklikler olacağı kesindir. Daha fazla ısınmış kara yüzeyinin sıcaklığı, çok güçlü buharlaşmaya sebep olur. Bu nedenle de büyük ihtimalle **sellere** meydan verecek **şiddetli yağışlar** meydana gelir.

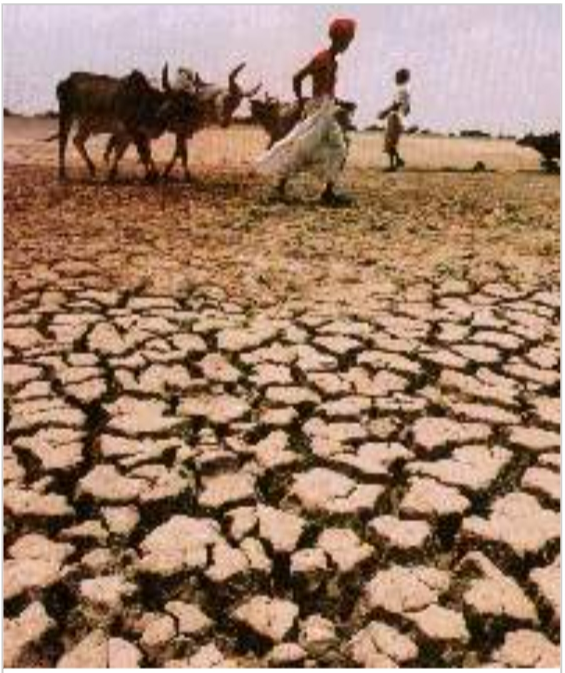

Şiddetli kuraklık ve seller yaşanacak...

AKDENİZ HAVZASINDA SU SIKINTISI VE KURAKLIK

Bölgeler arası **su dağılımı**nın farklılıkları, daha sık telaffuz edilecektir. Şu an diğer yerlere göre daha **kurak** olan **Akdeniz havzası, Güney Afrika** ve **Güney Amerika** gibi bölgeler, daha fazla **su sıkıntısı** çekeceklerdir. Bu bölgelerde, eğer 2 °C'lik artış olursa; %30 **su** mevcudiyetinde azalma, 4 °C'lik artışta ise %40-50 oranında azalma öngörülmektedir.

Her bölgenin aldığı **yıllık yağış hacmi**ndeki değişiklikler, iklim değişiminin başka bir kritik öğesini gizler. Bu değişiklik, her yıl etkisini biraz daha artırır ve **mevsimsel değişik**liğe yol açar.

Hadley İklim Araştırma Merkezi'nin son günlerde yaptığı bir araştırmaya göre; 3-4°C'lik bir artışta **kuraklık** yaşayacak **topraklar**, bu günkü oranı olan %10'dan %40'a çıkacaktır. Normal dışı kuraklık yaşayacak bölgelerse, %3'den %30'a çıkacaktır. Eğer bu günkü iklim şartları aynen devam ederse, **Güney Avrupa,** 3-4°C'lik sıcaklık artışında, her yüz yıl yerine her on yılda bir **kuraklık** yaşayacaktır.

Birçok bölgelerde, daha şiddetli kuraklık ve daha şiddetli seller yaşanacaktır.

Su döngüsü şiddetlendiğinde, milyarlarca insan **su** kazanacak, ya da kaybedecek. Bazı bölgeler, **su** sıkıntısı çekecekken, bazı yerlerde **su** bollaşacaktır. **Su kaynakları**ndaki mevsimsel ve yıllık değişimler, insanlar için **seller** ya da **kuraklık** neticesiyle noktalanacaktır.

NÜFUS ARTIŞI SUSUZLUĞU ARTIRACAKTIR

Bu gün **Dünya** nüfusunun 1/3'ü su sıkıntısı yaşıyor ve 1,1 milyar insan, **temiz su** eksikliği çekiyor. Zaten **iklim değişikliği** olmasa da, nüfusun çoğalması başlı başına milyarlarca **insan**ın, sınırlı miktarda **su** elde etmesine sebep olmaktadır. **Yükselen sıcaklık** etkileriyle birlikte nüfusun çoğalması, milyarlarca insan için **suyun statüsü**nde değişiklikler yapacaktır. Bir çalışmaya göre, 2 °C'lik sıcaklık artışı, 1-4 milyar insan için **su kısıtlaması** getirecektir. Özellikle, **Afrika, Ortadoğu, Güney Avrupa, Güney ve Orta Amerika**'nın bazı bölgeleri için **su kısıtlaması** söz konusu olacaktır. Aynı zamanda, **Doğu ve Güney Asya**'da 1-5 milyar insan çok daha fazla **suya ihtiyaç duyacaktır**.

Yüksek enlemlerde, çok daha fazla yağmur yağacak, kurak astropikal kuşakta daha az yağış olacaktır.

BUZULLAR VE KAR SULARIYLA BESLENEN BÖLGELER

Eriyen **buzullar** ve **dağlardaki karların** yok olması, yağışlı mevsimde **sel** riskini artırıyor. Kurak sezonda ise **su** kaynakları bakımından dünya nüfusunun 1/6'sı tehdit altında.

İklim değişimiyle, eriyen buzullardan **su kaynakları**nı sağlayan insanlar için çok önemli **susuzluk tehditleri** söz konusu olacaktır. **Hindistan**'ın büyük bölümü, **Çin** nüfusunun 1/4'ü ve **And dağlarındaki** 10 milyonlarca **insan**, bu tehditlerle karşı karşıyadır. Özellikle de **Himalayalar**da bu durum **su kıtlığı**na neden olacaktır.

Uzun süren kurak mevsimde, **buz** bir kere tam eridikten sonra, **su** tamamen yok olacaktır. Gelişmiş **Dünya** nüfusunun bir kısmı, **Batı Amerika, Kanada**, **Batı Avrupa**'da, dağlarda eriyen **karlara bel bağlamış** durumdadır. Eğer depolama kapasitelerini, "**Erken su-İlk su**" yu tutacak şekilde artırmazlarsa, yaz mevsimi **su** mevcudiyeti, bundan etkilenecektir. **Himalayalar- Hindikuş** bölgesinde, **buzullar**dan **eriyen sular, Asya**'nın **7 en büyük nehrini** beslemektedir. **Çin**'de **250 milyon insan buzul suyuna bağımlıdır.** Neredeyse **Çin**'de ki **bütün buzullar,** önemli miktarda **erime** gösterdiler.

Güney Amerika'da ki sıcak **And**'lar da, son 30 yılda, **buzullarla kaplı alanın** 1/4'ünü kaybettik. Bu günkü verilere göre, önümüzdeki 10 senede küçük **buzullar**dan geriye hiçbir şey kalmayacaktır.

Akdeniz havzası, Güney Afrika ve Güney Amerika gibi bölgeler, daha fazla su sıkıntısı çekeceklerdir.

SONUÇ

İnsan medeniyeti, bu güne kadar oldukça '**sabit bir iklimde**' yaşadı. Ancak **iklim sistemi**, geçmişte düzensiz davranışlar gösterdi. '**İklim sisteminin kaotik doğası',** bize şunu söyler: **Küçük miktarlarda ki ısınma**, gücünü artırabilir ve iklim sistem, yeni şartlara uyum sağlayabilmek için bir denge oluştururken çok **büyük değişikliklere yol açabilir. Ani ve büyük ölçekli değişimler**, bölgelerde uyumsuzluğa yol açabilir. Mesela, **Atlantik termohalin** döngü**sü**nün durması böyle bir sonuç olabilir. Bu değişiklikleri **tetikleyenler** hakkında, hala birçok **bilinmeyen** var. **Bilimde ki son veriler, tehlikenin, tahmin edilenden çok daha ciddi olduğunu göstermektedir.**

Eriyen buzullar ve dağlardaki karların yok olması, yağışlı mevsimde sel riskini artırıyor.

Kaynak: Sir Nicholas Stern(Dünya Bankası Eski Ekonomi Uzmanı), "**Stern Review on the Economics of Climate Change**", hm-treasury.gov.uk(İngiliz Hükümeti Resmi Finans ve Ekonomi Sitesi), çev. Gökben Coşkun, **yaklasansaat.com**, 30 ekim 2006.

Bilimde ki son veriler, tehlikenin, tahmin edilenden çok daha ciddi olduğunu göstermektedir.